

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2025
Institution	Nordvestsjælland HF & VUC
Uddannelse	HF/HFe
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Jan Havreland og Charlotte Ingrid Aalborg
Hold	HodaA224

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Genreindføring og litterær analyse
Titel 2	Retorik, kommunikation og argumentationsanalyse
Titel 3	Oplysning, romantik og gennembrud
Titel 4	Medier og journalistik
Titel 5	Temalæsning: Køn, klasse og klima
Titel 6	Realismer og modernismer
Titel 7	Forberedelse til eksamen
Titel 8	Skriftlighed I
Titel 9	Skriftlighed II

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 1	Genreindføring og litterær analyse
Indhold	<p>Rangvid og Sørensen: kap. 1: "Begyndelser", kap. 2: "Sandhed, løgn og fiktion" og kap. 3: "Fortællinger om syndefald" i <i>Perspektiver i dansk</i>, Dlf./Systeme, iBog. www.ordnet.dk</p> <p>Tom Kristensen: <i>Nat i Berlin</i>, 1920. Helle Helle: <i>Dette burde skrives i nutid</i> (kort uddrag), 2011. Herman Bang: <i>Gennem Rosenborg Have</i>, 1899. Henning Mortensen: <i>BEGYNDELSE</i>, 2010. Adda Djørup: <i>Hjem</i>, 2015. <i>Danish mother seeking</i>, reklamefilm VisitDenmark, 2012. Mette Jensen: Equinox - kan du huske da de forsvandt? DR, 2017. Tea Lindeburg/DR Drama og radiodrama: <i>Equinox 1985</i>, 2017.</p> <p>Syndefaldsmyten (1. Mosebog, 3. kapitel) Naja Marie Aidt: <i>Den blomstrende have</i>, 1993.</p>

	Knud Holst: <i>Hed august</i> , 1998. Folkeviser: <i>Lindormen</i>
Omfang	4 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 1: Begyndelser Opgave 2: Fakta og fiktion Opgave 3: Fortællinger om syndefaldet Opgave 4: Syndefaldet som motiv og andre overgange
Særlige fokuspunkter	Indføring i danskfaglige genrer samt grundlæggende analyseelementer. Analyse og fortolkning.
Væsentligste arbejdsformer	Der er tale om et online-hold med ca. 100 pct. fjernundervisning bestående af ugentlige afleveringer. Ugeopgaverne indeholder både skriftlige afleveringer og mundtlige fremlæggelser.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 2	Retorik, kommunikation og argumentationsanalyse
Indhold	<p>Rangvid og Sørensen: kap. 5: "Taler i en terrortid" (udvalgte dele), kapitel 6: "Argumenter for forandring" (udvalgte dele) i <i>Perspektiver i dansk</i>, Dlf./Systime, iBog.</p> <p>Schulz Larsen: "Sproglige billeder", "Sproglige figurer", "Retorik", "Argumentation", "Kommunikationsanalyse" + kap. 4.12: "Facework og ansigtstruende handlinger, kap. 5.7 "Sociale medier" (udvalgte dele), i kapitel 5.3: "Tilværelsen som et teater" og "middle stage" i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, iBog.</p> <p>George W. Bush: 9/11 Adress to the nation, 11. sept. 2001 <i>Planeten står ved en skillevej</i> (debatindlæg Altinget, 20. september 2016). Greta Thunbergs tale ved Klimamarchen 2019. Leonardo DiCaprio: Tale i FN, 2014.</p> <p>Interview med Lars Løkke Rasmussen (fokus på de fire maksimer): https://www.youtube.com/watch?v=yd6S35Pn0sU</p> <p>Måns Herngren: "Adam & Eva" (uddrag), 1997. Uploadet, kampagnefilm Medierådet for Børn og Unge, 2017.</p> <p>Facebook-tråd: Løse hunde Interview: 1950'ernes husmor er tilbage: »Jeg vil hellere være der for min familie end for arbejdsmarkedet« Blog: Forstadsmor <i>De dyre piger: Alt for Insta</i> (tv-program, dr.dk) - VÆRK</p>
Omfang	5 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 5: Taler i en terrortid

	Opgave 6: Argumenter for forandring Opgave 7: Taler der vil forandre verden Opgave 8: Kommunikationsanalyse Opgave 9: Hensigtsmæssig kommunikation og selvfremsstilling
Særlige fokuspunkter	Indføring i retorisk analyse, argumentations- og kommunikationsanalyse. Fokus på retorik og argumentation i taler, herunder talegenrer, Ciceros retoriske pentagram, disposition af taler, appelformer som retorisk virkemiddel (patos, etos, logos), argumentation (påstand, belæg, hjemmel, rygdækning, styrkemarkør, gendrivelse), argumenttyper og argumentkneb. Desuden fokus på sproghandlinger, facework, frontstage/backstage og kommunikation på sociale medier.
Væsentligste arbejdsformer	Se under titel 1

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 3	Oplysning, romantik og gennembrud
Indhold	<p>Rangvid og Sørensen: "Fornuftens tidsalder", "Idealier om fremtid og frihed", "Ak, hvor forandret – St.St. Blichers noveller", "Mande- og kvinderoller til debat" i <i>Brug litteraturhistorien</i>, Systime, iBog.</p> <p>Bertelsen og Kjær-Hansen: "Holberg og komedierne", "Romantikens samfund", "Idealisme", "Nyplatonisme", "Universalromantikken og Adam Oehlenschläger", "Nationalromantikken i Danmark", "Den religiøse digtning og NFS Grundtvig", "Biedermeier og poetisk realisme", "Romantisme", "Køn og ligestilling", "Skrivestil og sprog", "Det moderne gennembruds samfund", "Livssyn og syn på litteraturen", "Dannelsestanken i prosaen", "Brandes", "Naturalisme", "Darwin", "Nietzsche" og "Virkeligheden under lup" i <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i>, Systime, iBog.</p> <p>Schulz Larsen: "Sproglige billeder", "Lyrik", "Digt" i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, iBog.</p> <p>Nikolaj Arcel: <i>En kongelig affære</i>, 2012. Ludvig Holberg: Epistel nr. 91 om kaffedrikning (1771) Ludvig Holberg: Jeppe paa bjerget (Akt 1 + 5), 1722 (VÆRK)</p> <p>Schack von Staffeldt: <i>Indvielsen</i> (1804) Adam Oehlenschläger: <i>Morgen-Vandring</i> (1805)</p>

	<p>H.C. Andersen: I Danmark er jeg født (1850) + Isam B's musikvideo H.C. Andersen: <i>Den grimme ælling</i> (1843) Steen Steensen Blicher: <i>Præludium</i> (1838) N.F.S. Grundtvig: <i>Det er så yndigt at følges ad</i> (1855) Emil Aarestrup: <i>Angst</i> (1838)</p> <p>Henrik Pontoppidan: <i>Ane-Mette</i> (1887) Henrik Pontoppidan: <i>Ørneflugt</i> (1899) Amalie Skram: <i>Constance Ring</i> (1885) (uddrag) Victoria Benedictsson: <i>Sorg</i> (1884) Herman Bang: <i>Ved vejen</i> (1886) - VÆRK</p> <p>J.Th. Lundbye: <i>Efterårslandskab. Hankehøj ved Vallekilde</i>, 1847 H. A. Brendekilde - <i>Udslidt</i> (1889) Bertha Wegman: <i>Portræt af Jeanna Bauck</i>, 1881. C.W. Eckersberg: <i>Bella og Hanna. M.L. Nathansons ældste døtre</i>. 1820.</p>
Omfang	<p>6 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 10: Oplysningstid Opgave 11: Romantikken I Opgave 12 Romantikken II Opgave 13: Det moderne gennembrud Opgave 14: Værklæsning "Ved vejen" Opgave 15: Undersøgelse af arv og miljø i tekster fra Romantikken og Det moderne gennembrud</p>
Særlige fokuspunkter	<p>At opnå et litteraturhistorisk og idéhistorisk overblik over perioderne oplysningstiden, romantikken og det moderne gennembrud. Tematisk, historisk læsning af litteratur fra de tre perioder, herunder teksternes måde at forholde sig til en række temaer, der var aktuelle på tilblivelsestidspunktet. At opnå kendskab til en række vigtige forfatterskikkelser og forståelse af ældre tekster samt at kunne se forbindelser til nutidens samfund.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<p>Se under titel 1</p>

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 4	Medier og journalistik
Indhold	<p>Schulz Larsen: kap. 5.1 "Nyhedsformidling", kap. 5.2 "Dokumentarfilm" samt kapitlerne "Filmiske virkemidler" og "Filmens dramaturgi" i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime, iBog.</p> <p>Horsbøl og Meldgaard Harboe: <i>Den iscenesatte virkelighed, "Nyheder" og Når nyheder deles</i>, Systime, iBog.</p>

	<p><i>Testamentet</i> (dokumentar, 2011) - VÆRK Anslag til: Janus Metz: <i>Armadillo</i> (dokumentar 2011) <i>En fremmed flytter ind</i> (de første 10 min.)</p> <p>Historien om et slankemiddel - interview med Lotte Bjerre Knudsen (indslag i DR Nyhederne. DR1, 24. marts 2015. Valgfri nyhedsudsendelse og valgfrit nyhedsindslag.</p> <p>Nyhed: "Alle danske mink skal aflives af frygt for virusmutation", dr.dk, 4.11.20 Debat: "Mink udgjorde trussel mod vacciner", sn.dk, 3.12.21 Feature: "Thomas Beck afliver 5.500 mink om dagen: »Jeg forstår ikke, det er slut«", Information, 13.11.20</p> <p>Nyhed: "Voldsom brand raserede Sønderborgs næstældste bygninger", dr.dk, 3.2.20. Reportage: Herman Bang: "Branden", Nationaltidende, 4.11.1884</p>
Omfang	4 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 16: Dokumentar Opgave 17: Grænser mellem dokumentar og fiktion Opgave 18: Nyhedsformidling Opgave 19: Fortællende journalistik og meningsjournalistik
Særlige fokuspunkter	Dokumentargenrer og nyhedsindslag. Fokus på brugen af dramaturgi, filmiske virkemidler og fakta- og fiktionskoder i dokumentarfilm og faktuelle nyheder. <p>De journalistiske genrer: Nyhedsjournalistik, fortællende journalistik, meningsjournalistik. Produktivt arbejde med reportagegenren. Analyse af levende billeder (nyhedsudsendelser og -indslag).</p>
Væsentligste arbejdsformer	Se under titel 1

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 5	Temalæsning: Køn, klasse og klima
Indhold	<p>Køn Maja Bødtcher-Hansen & Susan Mose: "Sædelighedsfejden", "Feminisme og #MeToo", "Bølger af feminisme", "Fjerdebølge og nudansk kvindekamp", "#metoo" i <i>Det moderne gennembrud #meetoo</i>, Systime iBog.</p> <p>Sofie Lindes tale ved Zulu Comedy Galla i 2020.</p>

	<p>Amalie Skram: <i>Constance Ring</i>, 1885. Vita Andersen: <i>fredag, lørdag, søndag</i>, 1977. Debatindlæg: <i>Kvindelige jurastuderende #metoo-bevægelsen har taget overhånd</i> (Berlingske, 22. oktober 2020)</p> <p>Klasse Schulz Larsen: kap. 4.1 "Ordenes betydninger", kap. 4.4 "Sætningsopbygning" i <i>Håndbog til dansk</i>, Systime iBog.</p> <p>Rangvid og Sørensen: "Klassesprog", <i>Sprog er status</i>, "Grupper og sprog", "Høj og lav stil" i <i>Perspektiver i dansk</i>, Dlf./Systime, iBog.</p> <p><i>Prinsesser fra Blokken</i>, DR3, 05.12.2016 (afsnit 4 af serien, tidskoden ca. 17.45-21.15). Ludvig Holberg: (uddrag) <i>Jean de France</i> (1723). Georg Metz: <i>Intermetzo: En tur med Karen J</i> (Information, 10.2.2007). Per Højholt: <i>Gittes monolog om dagbladet Information</i>, 1981.</p> <p>Klima Thor Gustafsson: kap. 1 "Klima og klimakrise", kap. 2 "Hvad er klimalitteratur", kap.3 "Kendetegn I: Et nyt forhold mellem menneske og natur, kap. 4 "Kendetegn II: Mennesket mellem magt og afmagt", kap. 6 "Kendetegn III: Det globale krydser det lokale", kap. 8 "Kendetegn IV: Forsøg på at finde et nyt sprog" i <i>Klimalitteratur</i>, Systime, iBog.</p> <p>Michael Balle Jensen: <i>Humor i dansk</i>, Systime 2007, s. 10-13 og 102-105.</p> <p>Theis Ørntoft: <i>Det er forvirrede tider</i> (2014). Eske K. Mathiesen: <i>Endnu en gang er det slående</i> (2010). Morten Søndergaard: <i>Bourdieu i køkkenhaven</i> (2008). Silja E.K. Henderson: (af) <i>1,7 tipping point</i> (2018). Rasmus Nikolajsen: <i>Saltstraumen, 7. december 2013</i> (2016). Erlend Loe: <i>Doppler</i> (2004) (VÆRK)</p>
Omfang	4 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 20: Køn, feminisme og #MeToo Opgave 21: Klasse, sprog og magt Opgave 22: Klima I - klimalyrik og kendetegn Opgave 23: Klima II - værklæsning: Doppler
Særlige fokuspunkter	Tematiske læsninger med køn, klasse og klima som samlende temaer over forskellige litteraturhistoriske perioder og genrer. Sproglig, stilistisk analyse med fokus på kommunikativ kompetence, gruppesprog, kodeskift.
Væsentligste arbejdsformer	Se under titel 1

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 6	Realismer og modernismer
Indhold	<p>Rangvid og Sørensen: "Arbejderne vinder frem", " Martin Andersen Nexø: vandringen mod lyset", " Johannes V. Jensen: hyldest til den moderne verden", "Mellem to verdenskrige", "Tom Kristensen: fantasi om en kunstnerisk revolution", "Faktaboks: Ekspressionisme", "60'ernes velstand", "Velstandens skyggesider i litteraturen" i <i>Brug litteraturhistorien, Systime, iBog</i>.</p> <p>Bertelsen og Kjær-Hansen: kap. 7. "Det moderne samfund", "1900-tallets stilretninger", "Tidlig modernisme (1890-1945)", "Efterkrigsmodernisme (1945-1960)" "60'er-modernisme (1960-1970)"; kap. 8. "2000-2020. Eksperimenterende realisme"; kap. 11. "Lyrik" i <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs, Systime, iBog</i>.</p> <p>Schulz Larsen: kap. 2.2 "Fakta- og fiktionsgenren" i <i>Håndbog til dansk, Systime, iBog</i>.</p> <p>Kort portrætfilm: <i>Himlen over os – Yahya Hassan</i> (2013). Skønlitteratur på P1: <i>Den døde og det levende</i> (10. januar 2018).</p> <p>Martin Andersen Nexø: uddrag <i>Pelle Erobreren – Den store kamp</i> (1909) Johannes V. Jensen: <i>Arbejderen</i> (reportage 1906) Tom Kristensen: <i>Det blomstrende Slagsmaal</i> (1920) Karen Blixen: <i>De blå øjne</i> (uddrag) (1942) Martin A. Hansen: <i>Agerhønen</i> (1947) Klaus Rifbjerg: <i>Livet i badeværelset</i> (1961) Peter Seeberg: <i>Støvsuger</i> (1992) Yahya Hassan: <i>Digte, 2013 (VÆRK)</i> Leonora Christina Skov: (uddrag) <i>Den, der lever stille</i> (2018)</p>
Omfang	4 ugeopgaver à 13,04 timer: Opgave 24: Folkelig realisme og modernitet Opgave 25: Efterkrigstidens skæbne og valg Opgave 26: 60'er-modernisme Opgave 27: Ny realisme og autofiktion
Særlige fokuspunkter	Litteraturhistorie, litterær analyse, digtanalyse
Væsentligste arbejdsformer	Se under titel 1

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 7	Forberedelse til eksamen
Indhold	Restudy.dk → videoer om eksamen Boganbefalinger: - <i>Skriveløb</i> - <i>Styr på sproget</i> - <i>Styr på skrivningen</i> - <i>Skriftlig eksamen i dansk</i> (alle er en del af fagpakken på Systime, som eleverne har adgang til). Læsning og bedømmelse af 3 tidligere elevbesvarelser. Eksamensvideoer: Ved det grønne bord
Omfang	1 ugeopgave à 13,04 timer: Opgave 28: Råd og vink til eksamen
Særlige fokuspunkter	Forberedelse til eksamen.
Væsentligste arbejdsformer	Læse, reflektere, se video.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 8	Skriftlighed I – grammatik og sætningsanalyse
Indhold	Petersen og Frederiksen: "Ordklasser", "Sætningsanalyse", "Komma" i <i>Styr på sproget</i> . Systime ibog 2022. Diverse øvrige grammatikøvelser.
Omfang	Opgaverne har været indlejret i ugeopgaverne som bl.a. 'ugens grammatik'.
Særlige fokuspunkter	Fokus på grammatik, sætningsopbygning, retskrivning og tegnsætning i alle forløb. Sætningsanalyse, brug af bindeord Tegnsætning
Væsentligste arbejdsformer	En blanding mellem interaktive øvelser og praktiske øvelser, hvor det gennemgåede anvendes i egne tekstproduktioner.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

[Retur til forside](#)

Titel 9	Skriftlighed II
----------------	-----------------

Indhold	<p>Anders Østergaard: <i>Guide til skriftlig dansk i HF</i>, Systime 2021 (udvalgte dele).</p> <p>Anette Nielsen og Lene Trolle Schütter: "Teori" i <i>Skriveøvelser til dansk</i>, Systime iBog – udleveret som kopi.</p> <p>Analyserende artikel: Syndefaldet som motiv.</p> <p>Analyserende artikel: Taler der vil forandre verden.</p> <p>Analyserende artikel: En undersøgelse af spørgsmålet om arv og miljø i tekster fra hhv. Romantikken og Det moderne gennembrud.</p> <p>Analyserende artikel: Grænser mellem dokumentar og fiktion</p> <p>Debatterende artikel: #Metoo og sexisme</p> <p>Debatterende artikel: Hvad litteraturen kan betyde for os.</p>
Omfang	Opgaverne er løst sideløbende med forløb 1-6 og har også fungeret som repetition/træning af stof, der er arbejdet med i forløbene.
Særlige fokuspunkter	<p>Træning af eksamensgenrerne: analyserende og debatterende artikel.</p> <p>Stilladsering af opgaveskrivning, gode råd og tips til den skriftlige eksamen. Arbejde med tekstens indhold og sprog:</p> <ul style="list-style-type: none"> • forståelse af krav til forskellige opgavegenrer • indledning og afslutning • "den røde tråd" • indre tekstsammenhæng • ordforråd, danskfagligt sprog og formuleringer.
Væsentligste arbejdsformer	Individuelle opgaver, skriftlig feedback.

[Retur til forside](#)